

Checklista
EN HÅLLBAR BRF

HSB – där möjligheterna börjar

BLI EN MER HÅLLBAR BRF

Det finns många bostadsrättsföreningar i Sverige. Tillräckligt många för att göra skillnad genom sitt hållbarhetsarbete. Men att jobba hållbart kan vara lättare sagt än gjort. Tills nu. Vi har tagit fram en checklista som ger er i styrelsen koll på vad ni kan göra för att bli mer hållbara, och hur ni gör det. Vissa saker är enklare förändringar som ni kan lösa själva, andra kan vi alltid hjälpa er med

– oavsett om det gäller utbildning, konkreta tjänster eller bara inspiration för resan framåt.

Alla kan kanske inte göra allt, men alla kan göra mycket mer. Utgå från era förutsättningar och gör det som är lämpligt för just er bostadsrättsförening.

KOM IGÅNG

Innan det är dags att komma igång med arbetet på riktigt är det några punkter som behöver komma upp på agendan.

UTSE HÅLLBARHETSANSVARIG

Det måste inte vara någon i styrelsen. Kanske någon medlem i föreningen sitter inne på kunskaper och engagemang som passar perfekt för rollen.

UTBILDA STYRELSEN

En styrelse med kunskap om hållbarhetsfrågorna har mycket bättre förutsättningar att göra rätt prioriteringar.

ANTA MILJÖPOLICY

I miljöpolicyen beskriver ni föreningens miljöambitioner och den utgör sedan grunden för ert miljöarbete.

Nu har ni förutsättningarna för att strukturera upp hållbarhetsarbetet och få upp frågorna på styrelsens agenda.

**DELAT
ANSVAR ÄR
INGENS ANSVAR!**

ENERGI

Uppvärmning är oftast den enskilt största påverkan en fastighet har på miljön. Genom att göra en översyn av energianvändningen kan ni ofta både spara pengar och vara snällare mot miljön.

GÖR EN ENERGIUTREDNING

För att effektivt nyttja den energi som verkligen behövs måste man först ta reda på hur mycket som egentligen används och vad den nyttjas till. I en energiutredning lokaliserar och kartläggs också behovet av planerat underhåll. Finns det otätheter i fastigheten, felinställda system eller andra energitjuvar upptäcks de här. Utifrån analysen kan det visa sig att ni behöver göra någon eller några av åtgärderna nedan.

BYT TILL ENERGISNÅLA LJUSKÄLLOR

Att byta en vanlig glödlampa mot en LED-lampa ger en energibesparing på upp till 80 procent.

INJUSTERING AV VÄRMESYSTEM

Genom att justera värmesystemet får ni en jämnare värme och kan samtidigt sänka kostnaden. Det leder till både mindre energianvändning och ett bättre inomhusklimat.

BYT TVÄTTMASKIN OCH TORKTUMLARE

Tvättstugan drar mycket energi. Välj energisnåla alternativ om och när ni ska byta ut delar av utrustningen. Då kan ni göra stora besparingar.

TILLÄGGSISOLERA VINDEN

Varm luft stiger uppåt, därför är vinden ett av de viktigaste utrymmena att isolera.

VENTILATION

Återvinn värmen från ventilationsluften.

SKAPA ER EGEN FÖRNYBARA ENERGI

Se över möjligheterna till solpaneler på fastigheten.

SMART VÄRMEREGLERING

Ett uppkopplat värmesystem med sensorer som reglerar värmen i lägenheterna ger en jämnare temperatur och minskar förbrukningen. Skräddarsy programmeringen för fastighetens förutsättningar och förenkla övervakningen, öka värmekomforten och gör rejäla energibesparingar.

TIPS!

Ett uppkopplat värmesystem betalar ofta sig självt på bara ett år.

INFORMERA MERA!

Vi hjälper gärna till med utbildningsunderlag för att lära de boende mer kring hållbarhet.

BERÄKNA ER KLIMATPÅVERKAN

Beräkna er brf:s klimatpåverkan från uppvärmning och sätt tydliga mål för hur mycket den ska sänkas.

SE ÖVER ERA AVTAL

Byt till ett elavtal som använder el från förnybara källor. Dessutom kan en bra överblick av era taxor spara er mycket pengar.

FÅ ALLA ATT HJÄLPA TILL

Uppmuntra de boende i fastigheten att hjälpa till genom att exempelvis minska sin vattenförbrukning.

INDIVIDUELLA MÄTNINGAR

Utred individuell mätning för vatten och el för respektive lägenhet. Genom att ge de boende ökad insyn i sin egen användning får de möjlighet att lättare själva se nyttan i att hushålla med resurser både för ekonomi och miljö.

VET DU ATT?

Belysningen ofta står för 25 procent av en fastighets energikostnad?

AVFALL OCH SANERING

Avfallshanteringen idag sker mer resurseffektivt och med mindre miljöpåverkan än tidigare. Men mängden avfall från hushållen har fortsatt att öka, som en följd av dagens produktions- och konsumtionsmönster. Med en mer hållbar avfallshantering bidrar vi till att naturresurser används mer effektivt och att miljöpåverkan minskar.

SORTERA MATAVFALL

Starta en matavfallsinsamling. Nästan 40 procent av det som hamnar i soppåsen är matavfall. Om matresterna och potatisskalen istället sorteras ut kan de omvandlas till biogas och biogödsel. Prata med er förvaltare om möjliga lösningar.

INRÄTTA ETT BYTESRUM

Den enes skräp är den andres skatt. Gör det lättare för de boende att lämna fungerande saker de inte behöver längre.

UNDERLÄTTA KÄLLSORTERING

Upprätta ett källsorteringsrum om det inte finns. Om det redan finns, förbättra skyltningen så att sorteringen går lättare.

SANERA ASBEST OCH PCB

Om er fastighet är byggd före 1982 så borde ni undersöka om det finns asbest. Om fastigheten är byggd mellan 1956 och 1973 kan det dessutom finnas PCB som måste saneras. Vi kan hjälpa er.

SORTERA BYGG- OCH RIVNINGSAVFALL

Vid renoveringar, säkerställ att entreprenören sorterar bygg- och rivningsavfall på rätt sätt. Informera även boende om vikten av sortering vid renovering.

KOM IHÅG!

Den enes skräp är den andres skatt.

UTEMILJÖ

En trevlig utemiljö är viktig både för den sociala gemenskapen och för djur och natur. Här finns exempel på åtgärder ni kan göra för att få en tryggare utemiljö, främja växt- och djurliv och även rusta fastigheten för kommande klimatförändringar.

UTSE UTEMILJÖANSVARIG

Välj någon i föreningen som får ha ansvaret och vara drivande i de här frågorna.

GENOMFÖR EN EKOSYSTEMTJÄNSTANALYS

Genomför en analys för att identifiera värden som redan finns på platsen och för att få åtgärdsförslag på vad ni kan göra ytterligare.

ÅTERVINN REGNVATTNET

Fördröj regnvattnet, ta vara på dagvattnet på er egna fastighet exempelvis genom att leda vattnet till planteringar eller andra gröna ytor. Se regnet som en resurs!

SÄTT UT BIKUPOR

Med bikupor i föreningen får ni er egen honung och hjälper till med pollineringen i området. HSB Stockholm jobbar med Bin i stan - en organisation som hjälper er att komma igång med biodlingen.

TA HAND OM INSEKTERNA

Insekter som fjärilar och bin är viktiga för pollineringen. Ta hand om dem genom att plantera in växter som gynnar pollinatörer och skapa boplatser som exempelvis insektshotell.

ODLA

Upprätta platser för odling. Att odla sina egna grönsaker bidrar både till ekosystemtjänster och till samverkan mellan grannar.

SKAPA EN TRYGG UTEMILJÖ

Se över tryggheten i föreningens utemiljö genom exempelvis belysning, beskärning av buskar och skalskydd.

KLIMATANPASSA FASTIGHETEN

Utred hur er fastighet kan anpassas för framtidens förändrade klimat. Exempelvis gröna tak för att fördröja dagvattnet eller plantera träd för att få in mer grönska som renar koldioxid och sänker temperaturen.

VET DU ATT?

Vi samarbetar med Bin i stan - en organisation där föreningen kan hyra en bikupa och en biodlare som tar hand om bisamhället. Honungen tillfaller föreningen.

HÅLLBART RESANDE

Hållbart resande handlar om hur vi i framtiden måste ställa om våra transporter för att nå våra klimatmål. Genom att underlätta för de boende att välja klimatsmarta transportlösningar kan bostadsrättsföreningen vara del i den utvecklingen.

FRÄMJA CYKLANDE

Gör det lättare att cykla med bättre cykelförvaring, verktyg och en plats att meka.

INSTALLERA LADDSTOLPAR

Elbilar blir allt vanligare och har mindre miljöpåverkan än bensin- och dieseldrivna bilar. Tillgång till laddstolpar underlättar för de boende att våga ta steget.

STARTA EN BILPOOL

Gör både miljön och föreningen en tjänst genom att starta en bilpool för medlemmarna.

VET DU ATT...

...HSB Stockholm har ramavtal med bilpoolstjänster?

UPPHANDLINGAR

Hållbar upphandling innebär att bostadsrättsföreningen tillgodoser sitt behov av varor och tjänster på ett sätt som säkerställer den goda affären sett till hela livscykeln. Man tar inte bara hänsyn till de fördelar som uppstår för föreningen utan även sett till samhället i sin helhet samtidigt som man minimerar skador på miljön.

ANVÄND UPPFÖRANDEKOD

Se till att föreningens leverantörer bedriver sin verksamhet på ett sätt som går i linje med ert hållbarhetsarbete.

SAMORDNA AVTAL MED GRANNARNA

Det kan vara både ekonomiskt och miljömässigt smart att samordna avtal med närliggande föreningar, exempelvis kring avfall och matkassar.

STÄLL MILJÖKRAV VID UPPHANDLINGAR

Ta fram en kravlista för att minimera projektets miljöpåverkan.

KRÄV MILJÖCERTIFIERING

Kräv att era leverantörer ska vara miljöcertifierade, exempelvis med ISO14001, eller miljödiplomerade.

ANVÄND BYGGVARUBEDÖMNINGEN

Se till att föreningens entreprenörer använder Byggvarubedömningen för miljöbedömning av byggprodukter vid renoveringar.

HANTERA BYGG- OCH RIVNINGSAVFALLET RÄTT

Vid renoveringar ska avfall hanteras enligt Sveriges byggindustriers riktlinjer för avfallshantering.

TIPS!

Välj samarbeten som minimerar skador på miljön.

EKONOMISK HÅLLBARHET

Ekonomisk hållbarhet handlar om att hushålla med resurser och ta ett långsiktigt ansvar. Detta innebär att den ekonomiska tillväxten inte får ske på bekostnad av miljömässig och social hållbarhet.

ANVÄND HSB:S KOD FÖR BRF

Den är ett hjälpmedel för styrelsen och ger en norm för god föreningsstyrning med hög ambitionsnivå.

GENOMFÖR EN VERKSAMHETSANALYS

Genom en långsiktig prognos för hur ekonomin kommer utvecklas kan ni lägga en plan för avgifter och amorteringar och få en trygg och hållbar ekonomi.

JÄMFÖR NYCKELTAL

Jämför era ekonomiska nyckeltal med liknande föreningar så blir det tydligt var ni kan spara pengar och hur ert sparande för framtida underhåll står sig mot dessa föreningar.

SKAPA EN HÅLLBARHETSRAPPORT

Komplettera årsredovisningen med en hållbarhetsrapport. Det kan vara en drivkraft för och ger transparens kring ert hållbarhetsarbete.

VET DU ATT?

Ekonomisk hållbarhet innebär att använda, vårda och underhålla era resurser.

SOCIAL HÅLLBARHET

På samma sätt som ni tar hand om miljön, er fastighet och er ekonomi så behöver ni se till att det är ett hållbart boende även för de som faktiskt bor där.

UTBILDA ERA MEDLEMMAR

Informera de boende i frågor kring hållbarhet och berätta vad de själva kan göra för att hjälpa till.

ERBJUD STÖD NÄR DET BEHÖVS

Använd er av våra boendesociala tjänster när behov uppstår i föreningen. Exempelvis vid stora projekt som påverkar boendet eller vid konflikter i föreningen.

ORDNA SOCIALA AKTIVITETER

Ordna sociala aktiviteter som städning, plogning och liknande. Eller bara trevliga träffar utan krav på motpresentation. Kanske en grillkväll eller picknick?

